

УДК 616.728.2-089.8(049.32)

**Рецензія на монографію
О. М. Косякова «Очерки хирургии тазобедренного сустава». — К. :
Интер-принт 1, 2015. — 230 с.**

На сьогодні ендопротезування є одним із найефективніших методів лікування захворювань та наслідків травм кульшового суглоба, який дає змогу в досить короткі терміни відновити його функцію та позбавити пацієнта болю. Поширеність ендопротезування кульшового суглоба зробила цей вид високотехнологічної хірургічної допомоги рутинним і високоефективним. Проте разом із підвищенням кількості операцій ендопротезування збільшується й чисельність ускладнень, що обумовлює увагу фахівців до аналізу причин їх виникнення і підходів до лікування. Актуальність цього напрямку в ортопедії підтверджує значний обсяг наукових робіт іноземних спеціалістів. У вітчизняних виданнях опубліковано недостатньо джерел, які необхідні для виховання сучасних спеціалістів-ортопедів у галузі ендопротезування суглобів.

Монографія написана лікарем-практиком, одним із провідних ортопедів-травматологів України в галузі ендопротезування великих суглобів, О. М. Косяковим та базується на досвіді виконання понад 3 000 операцій. На власному досвіді виконання хірургічних втручань автор показав головні напрями ендопротезування кульшового суглоба, виклав класичні підходи до нього і надав коментарі до різних клінічних ситуацій, які виникають під час виконання таких операцій.

У розділі монографії, присвяченому реабілітації, докладно описано та продемонстровано на ілюстраціях можливості арсеналу реабілітаційних заходів сучасної клініки ендопротезування суглобів. Проте головний акцент зроблено на хірургічних підходах і розкрито в подальших розділах роботи.

Автор детально зупинився на питаннях хірургічної техніки у випадках різноманітних ситуацій, спираючись як на власний досвід, так і на сучасні прогресивні підходи, відображаючи нюанси первинної імплантації оригінальних конструкцій компонентів ендопротеза кульшового суглоба. Також наведено приклади нетипового

використання компонентів конструкцій, що можна розглядати як заклик до дискусії стосовно цієї проблеми ендопротезування кульшового суглоба. Так само передбачає обговорення думка автора про одночасне ендопротезування в разі двостороннього ураження кульшових суглобів. Слід зазначити, що цей підхід до проблеми активно розглядається фахівцями у світовій практиці ендопротезування.

Автор висловив думку щодо окремих питань первинного ендопротезування за умов деяких видів складної патології кульшового суглоба. Зокрема, у випадку диспластичного коксартрозу проблему розглянуто з позиції імплантації чашки ендопротеза, приділено значну увагу заміщенню диспластичних дефектів кульшової западини. Детально описано техніку обробки масивних кісткових трансплантатів, порядок їх фіксації з використанням особистих металоконструкцій. Цей напрям отримав продовження в розділі, присвяченому ендопротезуванню в разі дефектів кульшової западини під час ревізії ацетабулярного компонента.

Автором порушено також тему складного ендопротезування кульшового суглоба. Докладно описані випадки ендопротезування після наслідків реконструктивних операцій на кульшовому суглобі. Визначено основні напрями, пов'язані як з імплантацією ацетабулярного, так і стегнового компонентів ендопротеза.

Проблематика роботи охоплює питання ендопротезування у хворих похилого віку, зокрема в разі такої складної патології, як міжвертлюгові переломи проксимального відділу стегнової кістки.

Значну увагу приділено методам хірургічного лікування ускладнень після ендопротезування кульшового суглоба. Окремі розділи стосуються лікування таких післяопераційних ускладнень, як перипротезні переломи, глибока інфекція, асептична нестабільність компонентів ендопро-

теза, що належать до групи найскладніших питань ревізійного ендопротезування.

У розділі, де розглянуто лікування перипротезних переломів, наведено досвід практичного використання сучасних металоконструкцій за умов різноманітних ушкоджень стегнової кістки в зоні ніжки ендопротеза.

В окремому розділі викладено досвід застосування ВАК-терапії в лікуванні гнійних ускладнень ендопротезування кульшового суглоба. Описано покрокове використання цієї методики на конкретних клінічних прикладах. Техніка ревізійного ендопротезування охоплює широке коло питань. Зокрема, автором наведено розділ, присвячений видаленню ніжки цементного ендопротеза і цементної мантії в контексті ревізійного двох- або одноетапного ендопротезування куль-

шового суглоба. У заключних розділах традиційно відображені питання профілактики тромбоемболічних ускладнень і гетеротопічної осифікації.

Загальне враження від монографії добре. Книга написана на високому науковому рівні, читається легко, викликає інтерес. Матеріал викладено в оригінальній формі та супроводжується великою кількістю авторських ілюстрацій, що полегшує процес опанування наведених даних та ідей автора. Ілюстративний супровід роботи також формує в читача візуально-асоціативну низку понять, що конче важливо ортопеду-початківцю для остаточного засвоєння та практичного використання наведеного матеріалу. Для фахівців у галузі ендопротезування представлені ілюстрації відображають переконання та думки автора, викладені в монографії.

DOI: <http://dx.doi.org/10.15674/0030-598720171138-139>

Проф. **Лоскутов О. Є.**
Проф. **Олійник О. Є.**

REVIEW ON O. M. KOSYAKOV MONOGRAPH «ESSAY ON HIP JOINT SURGERY». — К. : INTER-PRINT 1, 2015. — 230 P.

O. E. Loskutov, O. E. Oleynik

SE «Dnipropetrovsk Medical Academy of Health Ministry of Ukraine»

✉ Oleksandr Loskutov, MD, Prof. in Orthopaedics and Traumatology: loskutovae@ukr.net